

Kommitté 5: Utbildning övriga motioner, bistånd, försvar, bostad

**Motioner:
Skola/utbildning**

Centerpartiets partistämman 29 september - 1 oktober 2023

Centerpartiet

Innehållsförteckning

Yttrande Partistyrelsen.....	2
Att-satser från partistyrelsen.....	5
Förslag till beslut: Bifall.....	6
Förslag till beslut: Besvarad.....	7
Förslag till beslut: Avslag.....	9
Reservationer Partistyrelsen.....	9
Att-satser.....	10
5.1 Grundskolan blir en lärmiljö för personlig utveckling och grupputveckling*.....	14
5.2 Motion om Ungdomsbrandkår.....	15
5.3 Senare skolstart i högstadie- och gymnasieskolor.....	16
5.4 Samtalet i skolan.....	17
5.5 Yrkes- och Datorvägledning.....	18
5.6 Motion om att införa förskoleklass i grundsärskola (anpassad grundskola).....	19
5.7 Motion om att införa gratis körkortsutbildning på gymnasiet.....	20
5.8 En modern syn på elevinflytande.....	21
5.9 En modern skolplikt.....	22
5.10 Yrkesutbildning med svenskundervisning.....	23
5.11 Sammanhållen skoldag.....	24
5.12 Körkortsutbildning på gymnasiet.....	25
5.13 Motion om treterminssystem.....	26
5.14 Inför körkortsutbildning på gymnasiet samtliga linjer (program) Det är en jämlikhetsfråga.....	26
5.15 Tillåt fler att söka till en Rektorsutbildning!.....	27
5.16 Våld mot flickor i skolan.....	28
5.17 Motion att införa privatekonomi som obligatoriskt ämne på gymnasienivå.....	30
5.18 Stärk lagstiftningen gällande studie- och yrkesvägledare för att skapa jämställda yrkesval och en jämställd grundskola.....	31
5.19 Modersmålsundervisning under hela grundskolans 10 år för jämställda möjligheter i samhället.....	32
5.20 En reformerad lärarutbildning för grundskolan.....	32
5.21 Lokalisering av anpassade grund- och gymnasieskolor.....	33
5.22 Jämlik skola.....	34

1 Yttrande Partistyrelsen

2 Grundskola

3

4 Alla elever som lämnar grundskolan ska kunna läsa, skriva och ha grundläggande kunskaper i
5 matematik. Skolan ska också sträva efter att alla elever lämnar skolan med godkända betyg. Det är
6 självklara mål. Lika självklart är det att alla elever ska kunna må bra i skolan. Idag är verkligheten
7 tyvärr en annan på alla dessa punkter.

8

9 För oss i Centerpartiet är det viktigt att varje elev blir mött där den befinner sig. Den som inte har lika
10 lätt att lära ska få hjälp och stöd att utveckla sina kunskaper. Den som har lätt för sig ska få
11 utmaningar och stöd att fortsätta utvecklas.

12

13 De svenska eleverna tillbringar i snitt kortare tid i skolan än elever i andra europeiska länder, detta
14 samtidigt som kraven höjts. Att ge eleverna mer tid i skolan skulle kunna leda till att fler klarar målen
15 och möjliggöra att andra delar som tidigare inte fått plats inom ramen för skolans ordinarie
16 undervisning, så som utökad praktik och samarbete med arbetsmarknaden skulle kunna ges tid. Det
17 skulle också kunna lätta på den stress som många elever känner över tidsbristen i skolan. Långa
18 sommarlov kan leda till ökat kunskapsstapp särskilt för barn med svag socioekonomisk bakgrund.
19 Centerpartiet har sedan tidigare beslut på att driva frågan om ett treterminssystem. Centerpartiet
20 har också lagt förslag i riksdagen om att längden på läsåret behöver utredas och avser att fortsätta
21 driva frågan. I svensk skola är det skolans rektor som beslutar om schema. Det följer av att rektorn
22 leder och samordnar det pedagogiska arbetet och beslutar om resursfördelning inom skolan. Exakt
23 hur schemat ser ut för eleverna varierar mellan skolor, mellan årskurser och mellan program.
24 Skollagen reglerar undervisningstid men inte när på dygnet undervisningen ska förläggas. Det ska
25 göras utifrån barns bästa men handlar även om att anpassa undervisningstiden så att den blir rimlig
26 för lärarna. Frågan om skoldagens start för tonåringar har väckts inom sömnforskningen och förslag
27 florerar om att senarelägga skoldagen. Det finns forskning i USA som visar att en senarelagd start på
28 skoldagen kan få effekter för elevers kunskapsresultat. Det amerikanska skolsystemet är dock inte
29 direkt jämförbart med det svenska, och det är inte säkert att samma resultat skulle uppnås här. Det
30 vore dock önskvärt att ge skolorna ett bättre stöd i sin planering och schemaläggning. Centerpartiet
31 vill därför ge Skolverket i uppdrag att utreda hur undervisningen förläggning på dygnet påverkar
32 ungdomars kunskapsinhämtning. Skolan ska utgå från den enskilde eleven och dennes
33 förutsättningar genom den individuella studieplanen. Skollagen är tydlig att utbildningen ska
34 anordnas så att skolpliktiga barn får den utbildning de har rätt till. Inom Skollagens ramar kan och ska
35 anpassningar göras och särskilt stöd ges så att elever får möjlighet att fullgöra sin utbildning. Det
36 arbetet behöver stärkas genom hela utbildningsväsendet snarare än att avskaffa skolplikten.
37 Centerpartiet ser att möjligheten att ge elever distansundervisning som särskilt stöd bör stärkas.

38

39 För barn med intellektuell funktionsnedsättning finns anpassad grundskola (tidigare benämnt
40 grundsärskola) som ett alternativ till grundskolan. Kommunerna avgör själva var de anpassade grund-
41 och gymnasieskolorna ska finnas. Det är bra att det görs utifrån lokala förutsättningar, då det
42 exempelvis beror helt på hur man väljer att organisera de resurser som behövs för grundsärskolan
43 och vilka lokaler som är lämpliga att använda. Exempelvis kan det vara bra att särskoleelever går i ett

44 mindre sammanhang. Idag är huvudregeln att alla barn börjar i förskoleklassen, det gäller även de
45 barn som tillhör målgruppen för den anpassade grundskolan. Under vissa förutsättningar får ett barn
46 dock hoppa över förskoleklassen och börja direkt i den anpassade grundskolan. I och med att
47 grundskola och den anpassade grundskolan blir tioårig kommer förskoleklassen att försvinna. Skolan
48 ska inte bara lära ut kunskaper utan även bidra till att utveckla demokratiska medborgare. Elever har
49 rätt till delaktighet och inflytande i sin utbildning och arbetsmiljö, och ska kunna hålla möten och
50 organisera sig. Elevers delaktighet kan även öka motivationen och studieron. För Centerpartiet är det
51 centralt att beslut ska fattas nära människor som berörs, det gäller även skolan. Därför ska elevers
52 inflytande över sin utbildning värnas. Inflytande och delaktighet har betydelse för att eleven ska
53 utvecklas till en aktiv medborgare. Längs med skolgången ställs eleverna för olika valmöjligheter. Här
54 spelar studie- och yrkesvägledarna en stor roll. De ska inte bara hjälpa elever att välja språk och
55 gymnasieskola utan de ska vara med i hela skolans verksamhet. Enligt läroplanen har rektorn ett
56 särskilt ansvar för att utveckla samverkan mellan skolan och arbetslivet och för att studie- och
57 yrkesvägledningen planeras och organiseras så att eleverna får information om och vägledning inför
58 de olika val som skolan erbjuder och inför val av framtida utbildning och yrke. Även inom SYV ska
59 elevers behov av stöd tillgodoses. Under föregående mandatperiod har dåvarande regering utrett
60 hur skolans studie- och yrkesvägledning kan stärkas. Det handlade om att både förtydliga SYV-rollen
61 och öka tillgången på karriärvägledning för att stärka elevers kunskaper om utbildningsvägar och
62 arbetsliv. Centerpartiet vill att studie- och yrkesvägledarna, i högre grad ska vara en länk mellan skola
63 och arbetsliv och vara integrerade i hela skolans verksamhet. Med en mer aktiv studie- och
64 yrkesvägledning genom hela utbildningsväsendet kan också unga lättare bryta könsnormer vid
65 studie- och yrkesval. Utbildningen till SYV har byggts ut och det finns planer på ytterligare
66 förstärkning. Dessa initiativ kommer direkt från lärosätena själva utan statlig påtryckning.
67 Modersmålsundervisningen fyller en viktig funktion för barnets språk- och kunskapsutveckling. Att få
68 möjlighet att behärska sitt modersmål i både tal och skrift är ett sätt att stärka sin kulturella identitet
69 genom att utveckla kunskaper om inte bara språket, utan även om kulturer och samhällen där
70 modersmålet talas. Regeringen avser att utreda rätten till modersmålsundervisning. Centerpartiet
71 kommer följa utredningen noga för att sedan ta ställning till hur barns språk- och kunskapsutveckling
72 kan stärkas ytterligare.

73

74 Skolan ska präglas av tillitsfulla relationer mellan lärare och elever. Det främjar studiero och
75 kunskapsresultat. Lärare måste kunna förmedla skolans värdegrund och markera vid kränkande
76 kommentarer eller andra händelser som strider mot värdegrunden. Därför är det allvarligt att
77 Skolinspektionens granskning visar att det finns stora brister i hur kontroversiella frågor ska hanteras
78 i undervisningen, och hur elevernas demokratiska kompetens kan utvecklas i det arbetet. Det är
79 också oroväckande att könsskillnader hämmar samtal mellan elever. Skolinspektionen pekar på att
80 stöd och kompetensutveckling i värdegrundsarbetet inte är prioriterat. Centerpartiet anser att detta
81 är allvarligt och bör följas upp. Vi vill se en utredning som tar fram strategier för hur lärare och
82 rektorer ska arbeta mer löpande med värdegrundsarbete och hur kontroversiella frågor kan hanteras
83 inom undervisningen. Det demokratiska samhället förutsätter ett fritt samtal och kapaciteten att
84 hantera åsiktsskillnader även kring svåra frågor. Skolan ska vara en trygg plats för alla. Så ser det
85 dessvärre inte ut idag på alltför många skolor. När unga utsätts för brott sker det ofta i skolmiljö. För
86 Centerpartiet är det viktigt att det råder nolltolerans mot sexuella trakasserier, våld och hot i skolan.
87 Centerpartiet har inom ramen för Januariavtalet drivit igenom en förstärkning av läroplanen inom
88 sex- och relationsundervisningen med fokus på samtycke, hedersrelaterat våld och förtryck och
89 relationer. Skolan är en viktig del i det brottsförebyggande arbetet och kan på ett tidigt stadium
90 motverka våld i nära relationer och sexuellt våld. Skolan har också ett brett jämställdhetsuppdrag i

91 samtliga skolformer. Kunskapen kring våld i nära relationer behöver öka såväl i skola som
92 rättsväsendet, och det är något Centerpartiet kommer att verka för. Det har nu blivit enklare att
93 flytta elever som stör ordningen eller utsätter andra elever för kränkningar. Det är ett viktigt steg för
94 en tryggare skola. Om en elev blir utsatt för kränkning eller mobbning kan hen vända sig till Barn- och
95 elevombudet (BEO) som finns inom Skolinspektionen och det kan betraktas som en
96 visseblåsarfunktion. I en del kommuner finns även lokala barnombudsmän som kan stötta barn och
97 elever ytterligare. Kommunernas storlek, upptagningsområde och behov ser väldigt olika ut. Därför
98 anser vi i Centerpartiet att skolan fortsatt ska vara kommunal så att lokala behov kan mötas på ett
99 bra sätt. En del kommuner har inte ens en utbildningsförvaltning, medan andra kommuner har flera
100 förvaltningar uppdelat på skolform. Därför är det viktigt att kommunerna får anordna sitt centrala
101 stöd efter lokala förutsättningar. I en del kommuner så är avståndet mellan skola och hem långt,
102 vilket påverkar möjligheten till en sammanhållen skoldag där fritids och läxläsning ingår. Fritids
103 kompletterar grundskolans verksamhet, och tar emot elever efter skoldagens slut och under lov. Det
104 ger andra erfarenheter och kunskaper än vad eleverna får i skolan. Till skillnad från förskolan så finns
105 inget allmänt fritids som är till för alla barn, oavsett om ens föräldrarna arbetar eller inte.
106 Centerpartiet vill stärka rätten till fritids för fler. Det förekommer också fritidshemsverksamhet där
107 föreningslivet, som exempelvis idrottsföreningar, utgör basen för verksamheten. Sådana
108 verksamheter, som idrotts- eller friluftsfritids, vill vi göra tillgängliga för fler. Det öppnar möjligheter
109 för barn som annars kanske inte fått chansen att testa nya aktiviteter och att gå med i föreningslivet.
110 Att barn får samlas runt intressen ger också möjlighet till ökad integration. Alla barn och unga ska ha
111 möjlighet att delta i kulturliv och föreningsliv är bra för både det fysiska och psykiska välbefinnandet.
112 Genom bidrag såväl nationellt som lokalt bidrar Centerpartiet till ett livskraftigt föreningsliv.

113

114 Gymnasieskola och yrkesutbildning

115 Gymnasieskolan ska vara en miljö där elever lär för livet, i en miljö som är anpassad efter varje
116 individs behov och förutsättningar. Sverige har överlag en väl fungerande gymnasieskola i hela
117 landet, men alltför många elever lämnar gymnasiet utan fullständiga betyg och antalet elever som
118 gör felval till gymnasiet är stort. Klarar en elev inte skolan är dörren till många jobb och vidare studier
119 stängd. Under gymnasietiden läggs grunden för stora delar av vuxenlivet. Läroplanen säger att
120 perspektiv som anknyter till arbetslivet ska ingå i all verksamhet i skolan. Enligt läroplanen ska
121 eleverna få möjlighet att utveckla sina kunskaper om konsumtionens villkor, om sparande, krediter
122 och lån. Men så är det inte i dag. Kunskaper om privatekonomi behöver stärkas. Det är viktigt för att
123 stärka individens ekonomiska egenmakt och öka den ekonomiska jämställdheten. Centerpartiet vill
124 stärka kunskaperna om privatekonomi, men vi anser samtidigt att hänsyn måste tas för stoffträngsel i
125 ämnen och tas i en bredare översyn. Det är det viktigt att skilja på vad som tillhör skolans
126 ansvarsområde och vad som ligger utanför det. Även om skolan är grunden för så mycket kan inte
127 skolan stå för alla samhällsbehov, det finns det varken tid eller ekonomiska resurser till. Skolorna
128 är däremot själva fria att inom ramen för de styrdokument som finns utöka eller styra in utbildningen
129 på det sätt som passar just den skolan i den lokala skolplanen. En gymnasieskola kan om den vill
130 lägga resurser på exempelvis körkortsutbildning åt sina elever men detta måste vara ett frivilligt val
131 från skolans håll utifrån egna resurser, inte ett åtagande från staten.

132 Utbildning och kompetensutveckling för lärare och rektorer

133 För att elever ska lyckas i skolan behövs bra och engagerade lärare. Sverige behöver fler lärare och
134 för att fler ska vilja arbeta som lärare måste vi höja yrkets status. Centerpartiet vill se tydliga

135 karriärvägar, bättre löneutveckling, en kompetensutvecklingsgaranti och mer tid i klassrummet med
136 eleverna. Dokumentation som inte leder till att öka elevens lärande ska bort.

137 Grunden för en framgångsrik lärare läggs redan under lärarutbildningen. Men nyutexaminerade
138 lärare får inte alltid de rätta förutsättningarna. Många lärarstuderande lämnar lärarutbildningen utan
139 att vara förberedda på vad som krävs av dem i deras lärarroll. Trots otaliga förändringar av
140 lärarutbildningen finns fortfarande brister. Precis som med alla andra praktiska färdigheter krävs det
141 träning för att bli bra på det man gör. Blivande lärare måste få både den ämneskunskap de behöver
142 och den praktiska kunskap som krävs för att leda ett klassrum och undervisa elever. Studenter måste
143 kunna lita på att lärarutbildningen håller hög kvalitet och ger de verktyg som behövs i deras
144 yrkesutövning. Centerpartiet har flera år drivit på för att lärarutbildningen ska reformeras.
145 Lärarutbildningen måste på ett bättre sätt utveckla studenternas färdigheter i själva undervisandet.
146 De måste ges förutsättningar att bli trygga ledare i klassrummet. Innehållet i lärarutbildningen
147 behöver moderniseras ytterligare och undervisningsmetoder som lärs ut måste vara baserade på
148 vetenskap. Mer plats bör ges till ämnesdidaktik, metodik och kognitionsvetenskap så att lärarna är
149 mer förberedda att möta elever i klassrummet. Undervisningsmetoder som lärs ut måste vara
150 baserade på vetenskap, och lärarutbildningen ha fler lärarledda timmar. Mer resurser till
151 lärarutbildningen behövs för att genomföra detta. Svenska lärare får enligt OECD:s statistik mindre
152 kompetensutveckling än lärare i andra länder. Det vill vi ändra på. Här ser vi ett stort behov av ett
153 tydligt och utökat statligt ansvar. Centerpartiet vill att alla lärare och skolledare ska garanteras en
154 kvalitativ och relevant kompetensutveckling. Lärare och skolledare måste få återkommande
155 kompetensutveckling under sin karriär för att utvecklas och fortbildas. Inom ramen för Januariavtalet
156 utreddes möjligheterna till ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare
157 som nu har beslutats. Programmet syftar till att utveckla undervisningens kvalitet, stärka
158 professionerna och öka attraktionskraften för yrkena. Det är bra att det skapas en nationell struktur
159 för kompetensutveckling för rektorer, lärare och förskollärare och ett meriteringssystem för
160 legitimerade lärare och legitimerade förskollärare, för att ta ett helhetsgrepp kring
161 vidareutbildningen i förskola och skola. Huvudmännens skyldighet att se till att personalen ges
162 möjligheter till kompetensutveckling preciseras också ytterligare. Bristen på lärare och rektorer är
163 stor och har varit så lång tid. Inom ramen för Januariavtalet förbättrades möjligheterna för
164 akademiker att gå snabbspår för att bli förskollärare och lärare. Det är ett viktigt steg för att få fler in
165 i läraryrket. Tillgången på rektorer är också begränsad då rektorsomsättningen är alarmerande hög.
166 Det beror till stor del på hög arbetsbelastning med mycket övertid och ett för stort antal
167 medarbetare per skolledare. Skolledarutbildning är obligatorisk för att kunna bli rektorer. I
168 utbildningen får den blivande skolledaren kunskaper om skoljuridik, myndighetsutövning,
169 organisering och pedagogisk ledning. Lärarutbildning är den vanligaste bakgrunden för skolledare
170 men det är inget krav att en skolledare är lärare i grunden.

Att-satser från partistyrelsen

1. att Centerpartiet ska verka för att ge Skolverket i uppdrag att utreda hur undervisningens förläggning på dygnet påverkar kunskapsinhämtning.
2. att Centerpartiet ska verka för att Skolinspektionen ska kunna ålägga vite och stänga ned skolor som återkommande underlåter att agera mot sexuella trakasserier eller andra brott som kränker elevers rätt till trygghet.

171

Förslag till beslut: Bifall

[5.16.5](#) att det genomförs en stor satsning på att öka kunskapen om våld i unga relationer bland skolpersonal och i elevhälsan.

[5.16.6](#) att elevhälsan får verktyg att stötta unga personer som är utsatta för våld.

Förslag till beslut: Besvarad

[5.1.1](#) att Centerpartiet lägger en motion i Sveriges riksdag om att initiera en pilot, kopplat till en forskningsmiljö, enligt ovan.

[5.3.1](#) att Centerpartiet ska verka för att Skolverket (eller annan lämplig myndighet) ges i uppdrag att med hänsyn till forskning om ungdomars och undervisningskvalitets bästa ta fram riktlinjer för undervisningstidens förläggning på dygnet, samt att skollagen och gymnasieförordningen uppdateras till att hänvisa till dessa.

[5.4.1](#) att det utarbetas strategier och verktyg som är anpassade för grundskola och särskola.

[5.4.2](#) att utbilda lärare så att de ska kunna hantera och diskutera aktuella ämnen som Hbtqi, rasism och demokrati.

[5.5.1](#) att yrkesvägledare ger ungdomar yrkesvägledning under relevanta perioder för ansökan till gymnasie- och högskolor på medborgarkontor eller bibliotek.

[5.5.2](#) att ungdomar får språk- och datorstöd under relevanta perioder för ansökan till gymnasie- och högskolor på medborgarkontor eller bibliotek.

[5.6.1](#) att Centerpartiet verkar för att förskoleklass införs i grundsärskolan.

[5.8.1](#) att Centerpartiet verkar för att stärka elevers rätt till fri och självständig organisering.

[5.8.2](#) att Centerpartiet arbetar för att utöka och säkra elevers rätt till inflytande över sin utbildning.

[5.8.3](#) att Centerpartiet ställer sig bakom att elevers föreningsfrihet lagfästs, liksom studenters rätt att organisera sig i studentkårer.

[5.8.4](#) att Centerpartiet fortsatt värnar elevers möjlighet till inflytande i utformande av ordningsregler och förväntansdokument.

[5.13.1](#) att införa treterminssystem genom hela grund- och gymnasieskolan.

[5.15.1](#) att införa en öppen vidareutbildning till rektor som innehåller pedagogiskt ledarskap och relevant lagstiftning.

[5.16.1](#) att det införs en nolltolerans mot sexuella trakasserier och allt sexuellt våld i skolor.

[5.16.2](#) att Skolinspektionen ska kunna ålägga vite och därefter stänga ned skolor som underlåter att agera mot sexuella trakasserier eller andra brott som kränker enskilda individers rätt till trygghet och säkerhet.

[5.16.3](#) att Skolinspektionen tar fram en handlingsplan för hur skolan ska agera mot sexuella trakasserier och övergrepp och en "visselblåsarfunktion" som alla huvudmän i sin tur ska införa, samt årligen redovisar antalet anmälningar offentligt.

[5.16.4](#) att det ska bli lättare att flytta elever som utsatt andra elever för sexuella trakasserier eller övergrepp.

[5.18.1](#) att elevers rättigheter kring studie- och yrkesvägledning stärks.

[5.18.2](#) att varje skola har tillgång till en studie- och yrkesvägledare.

[5.19.1](#) att Centerpartiet verkar för att modersmålsundervisning erbjuds under hela grundskolan med start från förskoleklassen.

[5.19.3](#) att utreda effekterna av modersmålsundervisning under hela grundskolan.

[5.20.1](#) att Centerpartiet verkar för att lärarutbildningen för grundskolan reformeras så att alla grundskolelärare har rätt verktyg och tillräcklig kompetens för att möta varje elevs individuella behov.

[5.22.2](#) att Centerpartiet verkar för att en jämlik skola definieras som att skolan fungerar jämlikt för alla elevgrupper och ger goda livsförutsättningar för alla, i kontrast till den skola som enbart styrs av centrala regler för reglernas skull.

Förslag till beslut: Avslag

[5.2.1](#) att Centerpartiet ska driva på för att alla ungdomar i Sverige ska ha möjlighet att utbilda sig till ungdomsbrandman.

[5.7.1](#) att Centerpartiet verkar för att införa gratis körkortsutbildning i gymnasiet.

[5.9.1](#) att Centerpartiet verkar för att utreda möjligheterna för att reformera dagens skolplikt till att lägga större vikt på inläring och kunskap, snarare än fysisk närvaro.

[5.10.1](#) att vi i Centerpartiet driver igenom denna fråga.

[5.11.1](#) att Centerpartiet ska verka för införande av sammanhållen skoldag som innefattar idrott, kultur, läsläsning, mm.

[5.12.1](#) att Centerpartiet arbetar för att körkort för personbil blir en del av gymnasiet – så att alla som vill har möjlighet att kunna ta körkort vilket kan leda till att det blir enklare att få jobb och att ta jobb på annan ort.

[5.14.1](#) att Centerpartiet bör arbeta för att genomföra en körkortsutbildning på gymnasiets samtliga linjer (program).

[5.17.1](#) att man inför obligatorisk undervisning på gymnasienivå i ämnet privatekonomi med innehållet inköp, lån, ränta, fonder och aktier.

[5.18.3](#) att utreda hur studie- och yrkesvägledarens kompetens kan bidra till en jämställd arbetsmarknad.

[5.18.4](#) att en utredning tillsätts kring hur elevers rättigheter kring studie- och yrkesvägledningen kan stärkas.

[5.19.2](#) att utreda kostnaderna för att erbjuda modersmålsundervisning under 10 år.

[5.21.1](#) att Centerpartiet ska verka för att det i nationell lagstiftning ska regleras att anpassade grund- och gymnasieskolor ska lokaliseras tillsammans med grundskolor och gymnasieskolor.

[5.22.1](#) att Centerpartiet verkar för att alla kommuner skall utse en skolutvecklare som får i uppdrag att upprepade gånger, hitta någon skola eller lärare i kommunen som lyckat extra bra och se till att deras erfarenheter sprids och vidareutvecklas och resultaten lever kvar i kommunen.

173

174 Reservationer Partistyrelsen

175

Caroline von Seth, Centerpartiets Ungdomsförbund, reserverar sig till förmån för bifall på att-sats 5.9.1.

176

177 **Att-satser**

178 [5.1.1](#) att Centerpartiet lägger en motion i Sveriges riksdag om att initiera en pilot, kopplat till en
179 forskningsmiljö, enligt ovan.

180

181 [5.2.1](#) att Centerpartiet ska driva på för att alla ungdomar i Sverige ska ha möjlighet att utbilda sig till
182 ungdomsbrandman.

183

184 [5.3.1](#) att Centerpartiet ska verka för att Skolverket (eller annan lämplig myndighet) ges i uppdrag att
185 med hänsyn till forskning om ungdomars och undervisningskvaliténs bästa ta fram riktlinjer för
186 undervisningstidens förläggning på dygnet, samt att skollagen och gymnasieförordningen uppdateras
187 till att hänvisa till dessa.

188

189 [5.4.1](#) att det utarbetas strategier och verktyg som är anpassade för grundskola och särskola.

190

191 [5.4.2](#) att utbilda lärare så att de ska kunna hantera och diskutera aktuella ämnen som Hbtqi, rasism
192 och demokrati.

193

194 [5.5.1](#) att yrkesvägledare ger ungdomar yrkesvägledning under relevanta perioder för ansökan till
195 gymnasie- och högskolor på medborgarkontor eller bibliotek.

196

197 [5.5.2](#) att ungdomar får språk- och datorstöd under relevanta perioder för ansökan till gymnasie- och
198 högskolor på medborgarkontor eller bibliotek.

199

200 [5.6.1](#) att Centerpartiet verkar för att förskoleklass införs i grundsärskolan.

201

202 [5.7.1](#) att Centerpartiet verkar för att införa gratis körkortsutbildning i gymnasiet.

203

204 [5.8.1](#) att Centerpartiet verkar för att stärka elevers rätt till fri och självständig organisering.

205

206 [5.8.2](#) att Centerpartiet arbetar för att utöka och säkra elevers rätt till inflytande över sin
207 utbildning.

208

209 [5.8.3](#) att Centerpartiet ställer sig bakom att elevers föreningsfrihet lagfästs, likt studenters
210 rätt att organisera sig i studentkårer.

211

212 [5.8.4](#) att Centerpartiet fortsatt värnar elevers möjlighet till inflytande i utformande av
213 ordningsregler och förväntansdokument.
214

215 [5.9.1](#) att Centerpartiet verkar för att utreda möjligheterna för att reformera dagens skolplikt
216 till att lägga större vikt på inläring och kunskap, snarare än fysisk närvaro.
217

218 [5.10.1](#) att vi i Centerpartiet driver igenom denna fråga.
219

220 [5.11.1](#) att Centerpartiet ska verka för införande av sammanhållen skoldag som innefattar idrott,
221 kultur, läsläsning, mm.
222

223 [5.12.1](#) att Centerpartiet arbetar för att körkort för personbil blir en del av gymnasiet – så att alla som
224 vill har möjlighet att kunna ta körkort vilket kan leda till att det blir enklare att få jobb och att ta jobb
225 på annan ort.
226

227 [5.13.1](#) att införa treterminssystem genom hela grund- och gymnasieskolan.
228

229 [5.14.1](#) att Centerpartiet bör arbeta för att genomföra en körkortsutbildning på gymnasiets samtliga
230 linjer (program).
231

232 [5.15.1](#) att införa en öppen vidareutbildning till rektor som innehåller pedagogiskt ledarskap och
233 relevant lagstiftning.
234

235 [5.16.1](#) att det införs en nolltolerans mot sexuella trakasserier och allt sexuellt våld i skolor.
236

237 [5.16.2](#) att Skolinspektionen ska kunna ålägga vite och därefter stänga ned skolor som underlåter att
238 agera mot sexuella trakasserier eller andra brott som kränker enskilda individers rätt till trygghet och
239 säkerhet.
240

241 [5.16.3](#) att Skolinspektionen tar fram en handlingsplan för hur skolan ska agera mot sexuella
242 trakasserier och övergrepp och en ”visselblåsarfunktion” som alla huvudmän i sin tur ska införa, samt
243 årligen redovisar antalet anmälningar offentligt.
244

245 [5.16.4](#) att det ska bli lättare att flytta elever som utsatt andra elever för sexuella trakasserier eller
246 övergrepp.

247

248 [5.16.5](#) att det genomförs en stor satsning på att öka kunskapen om våld i unga relationer bland
249 skolpersonal och i elevhälsan.

250

251 [5.16.6](#) att elevhälsan får verktyg att stötta unga personer som är utsatta för våld.

252

253 [5.17.1](#) att man inför obligatorisk undervisning på gymnasienivå i ämnet privatekonomi med
254 innehållet inköp, lån, ränta, fonder och aktier.

255

256 [5.18.1](#) att elevers rättigheter kring studie- och yrkesvägledning stärks.

257

258 [5.18.2](#) att varje skola har tillgång till en studie- och yrkesvägledare.

259

260 [5.18.3](#) att utreda hur studie- och yrkesvägledarens kompetens kan bidra till en jämställd
261 arbetsmarknad.

262

263 [5.18.4](#) att en utredning tillsätts kring hur elevers rättigheter kring studie- och yrkesvägledningen kan
264 stärkas.

265

266 [5.19.1](#) att Centerpartiet verkar för att modersmålsundervisning erbjuds under hela grundskolan med
267 start från förskoleklassen.

268

269 [5.19.2](#) att utreda kostnaderna för att erbjuda modersmålsundervisning under 10 år.

270

271 [5.19.3](#) att utreda effekterna av modersmålsundervisning under hela grundskolan.

272

273 [5.20.1](#) att Centerpartiet verkar för att lärarutbildningen för grundskolan reformeras så att alla
274 grundskolelärare har rätt verktyg och tillräcklig kompetens för att möta varje elevs individuella
275 behov.

276

277 [5.21.1](#) att Centerpartiet ska verka för att det i nationell lagstiftning ska regleras att anpassade grund-
278 och gymnasieskolor ska lokaliseras tillsammans med grundskolor och gymnasieskolor.

279

280 [5.22.1](#) att Centerpartiet verkar för att alla kommuner skall utse en skolutvecklare som får i uppdrag
281 att upprepade gånger, hitta någon skola eller lärare i kommunen som lyckat extra bra och se till att
282 deras erfarenheter sprids och vidareutvecklas och resultaten lever kvar i kommunen.

283

284 [5.22.2](#) att Centerpartiet verkar för att en jämlik skola definieras som att skolan fungerar jämlikt för
285 alla elevgrupper och ger goda livsförutsättningar för alla, i kontrast till den skola som enbart styrs av
286 centrala regler för reglernas skull.

287

288

289 5.1 Grundskolan blir en lärmiljö för personlig utveckling och
290 grupputveckling*

291 **Motionskrivare:** Pelle Simonsson

292 Östersunds C-krets, JÄMTLAND C-dist

293 Ange medmotionär/Motionärer

294

295 Brödtext

296 **Behov:**

297 Under barnens uppväxt finns det två viktigare miljöer, hemmet och skolmiljön, från förskola och
298 obligatorisk grundskola till Gymnasium och Universitet.

299 Sverige har halkat efter i kunskap, det är i sig en viktig fråga.

300 Vittnesmål om mobbing, kränkningar och dålig studiero i grundskolan är ett alarmerande problem
301 som ger effekter på psykisk ohälsa, ett splittrat samhälle och sviktande studieresultat. Skolan som
302 lärmiljö både intellektuellt som personlighetsutvecklande är central.

303 I lärarutbildningen idag saknas utbildningsblock där man utvecklar lärare och rektorers förmåga att
304 utveckla elevers intrapersonella och interpersonella förmågor. Eller
305 elevernas självkänsla/självförtroende och grupputveckling enklare uttryckt.

306 **Lösning:** skapa en satsning på intrapersonella och interpersonella block i forskning och utbildning
307 av lärare.

308 Uppmuntra skolor/rektorer att hitta egna lösningar på psykosociala utmaningar i just deras kontext,
309 med ett motkrav på att sprida sina rön och erfarenheter. Skapa en reform som snarare inbjuder till
310 experiment och olika möjligheter till lösningar än att det finns en lösning för alla skolor i hela landet.

311 **Förväntad nytta:**

312 Fler skolor som präglas av positiv, inkluderande och trygghetsskapande kultur.

313 Fler elever som mår psykiskt bra och får en positiv bild av framtiden och sina studier.

314 Minskade kostnader i BUP, minskade kostnader för de elever som hamnar utanför samhället och
315 ökat antal personer som sprider ett gott samhälles kultur när de blir vuxna.

316

317 Satsningarna kan göras i kommunala och friskolor på grundskolenivå.

318

319 Alternativ lösning skulle kunna vara att satsa på elevhälsan och ta hand om elever som mår dåligt.

320

321 *-Betänk försvarsmaktens UGL för intresserade lärare och möjligheter för lärare att utveckla metoder
322 baserat på forskning och egna erfarenheter.

323 [Att-sats](#)

324 [5.1.1](#) att Centerpartiet lägger en motion i Sveriges riksdag om att initiera en pilot, kopplat till en
325 forskningsmiljö, enligt ovan.

326 [Yttrande Distrikt](#)

327 Distriktsstyrelsen instämmer med vad motionären anför men ser gärna att yrkandet preciseras.

328 Distriktsstämman bifaller motionen.

329 [5.2 Motion om Ungdomsbrandkår](#)

330 **Motionskrivare:** Stefan Agnesson

331 Laholms C-krets, HALLANDS C-distrikt

332 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

333

334 [Brödtext](#)

335 Det behövs mer personal inom våra blåljusrken, det kastas sten på våra brandmän och
336 ambulanspersonal hindras från att komma fram till den som behöver hjälp. Många kommuner i
337 landet har brist på deltidsbrandmän och yrket behöver lyftas från grunden. Ambulanspersonalens
338 jobb behöver lyftas till att åter bli ett eftertraktat och respekterat yrke. Polisens vardag ska inte bestå
339 av trakasserier utan ett jobb som ger trygghet och tillit i samhället.

340 En ungdomsbrandkår i varje kommun bidrar till att skapa en meningsfull fritid för ungdomar. Alla
341 barn och ungdomar gillar inte att spela fotboll eller liknande och då är Ungdomsbrandkåren ett bra
342 alternativ. Som ungdomsbrandman möter man alla olika blåljusrken och lär sig vilket viktigt arbete
343 brandmän, ambulanspersonal & polisen gör. Man kastar inte sten på dem som man har lärt känna
344 och fått förtroende för. Det finns unga tjejer och killar som har svårt att hitta sin tillhörighet i
345 samhället. När de får sin uniform, sitt larmställ och sin namnbricka, så känner man stolthet och
346 tillhörighet i en grupp.

347 Den som utbildar sig till ungdomsbrandman:

348 · är mellan 12 och 18 år

349 · lär sig viktiga saker som HLR, Luftvägsstopp, allmän brandkunskap, lag & rätt, motverka
350 mobbning, arbeta i grupp och att ta in information samt omvandla den till handling

351 · är ambassadör i skolan och på sin fritid genom att informera om utbildningen, förebygga brand,
352 mobbning, skadegörelse och kan göra en viktig insats genom att vara först på plats vid en olycka

353 · lär sig civil beredskap och att hantera en krissituation, exempelvis 72 timmar utan el

354 · kan delta i tävlingar i brandkunskap och första hjälpen både nationellt och internationellt

355 · motverka segregation i samhället

356

357 För att organisera verksamheten behövs ett stöd från kommunen. Det kan vara ett stöd som betalas
358 ut från kommunstyrelsen eller att verksamheten fungerar som en förening och får föreningsstöd.

359 Stödet bör täcka kostnader för kläder och utrustning. Ungdomsbrandkåren kan utöver detta stöd ha
360 sponsorer och de kan söka pengar för att exempelvis kunna resa alternativt ordna aktiviteter och

361 tävlingar på hemmaplan. För att alla ungdomar ska ha möjlighet att utbilda sig till ungdomsbrandman
362 bör ambitionen vara att det ska finnas en ungdomsbrandkår i varje kommun. Ungdomsbrandkårerna
363 organiseras via förbundet Ungdomsbrandkåren Sverige.

364 Att-sats

365 [5.2.1](#) att Centerpartiet ska driva på för att alla ungdomar i Sverige ska ha möjlighet att utbilda sig
366 till ungdomsbrandman.

367 Yttrande Distrikt

368 Ungdomarna i ungdomsbrandkåren är en viktig del av vårt totalförsvaret. De får öva på sjukvård,
369 omhändertagande vid trafikolyckor, brandsläckning, stegar, radiosamband, djurlivräddning och
370 mycket mer. Ungdomarna i ungdomsbrandkåren utbildar årligen andra elever i grundskolan och
371 organisationer i de få kommuner där de finns idag. Genom ungdomsbrandkåren får ungdomar
372 kunskap och blir riskmedvetna. De i sin tur sprider sin kunskap vidare och bidrar till en livsviktig
373 informations- och kunskapspridning om förbyggande av allvarliga skador i vår vardag. Motionären
374 lyfter också upp den viktiga aspekten att unga i kåren får lära känna personerna bakom uniformen.
375 Ungdomsbrandkåren är inte bara en viktig del i vårt totalförsvaret utan arbetar för att öka intresset och
376 kunskapen bland unga gällande räddningstjänsten och blåjuspersonal, vilket leder till att ungdomar
377 kan hitta ett engagemang och en meningsfull fritid. Distriktsstyrelsen håller med motionären om
378 vikten av att fler ungdomar ska få möjlighet att hitta till ungdomsbrandkåren.

379 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att bifalla motionen.

380 [5.3 Senare skolstart i högstadie- och gymnasieskolor.](#)

381 **Motionskrivare:** Fredrik Östman

382 VAXHOLM C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

383 Ange medmotionär/Motionärer

384

385 Brödtext

386 *"Att börja skolan senare på dagen förbättrar inte bara elevernas psykiska och fysiska hälsa, utan*
387 *även deras studieprestationer".* Så inleder Hans Teke, filosofie doktor i utbildningsvetenskap vid
388 Lunds universitet, en debattartikel [1] i Sydsvenska dagbladet.

389 Under puberteten förändras ungdomars biologiska klocka så att man naturligt somnar senare på
390 kvällen. Forskningen visar att ungdomar i snitt sover 2,7h för lite p.g.a. tidig skolstart. Tidig skolstart
391 leder till kronisk sömnbrist [2] och att vi vuxna hoppas att ungdomar ska prestera på topp kl. 08:00 är
392 alltså som att förvänta sig en livlig debatt i en stämma med starttid 05:12, fem dagar i veckan.

393 Ytterligare positiva effekter med senare skolstart är minskad trängsel i kollektivtrafiken under
394 rusningstid (och säkert i många badrum hemma).

395 Det vanligaste motargumentet mot senare start är att ungdomar bara kommer vara uppe senare på
396 kvällen, men detta har avfärdats upprepade tillfällen, exempelvis av Julie Bouergers et. al. redan
397 2014. [3] Andra argument mot senare skolstart brukar vara planering av skolskjutsar. Detta gäller
398 dock så få elever i högstadiet och gymnasiet att den eventuellt ökade kostnaden är ett lågt pris att
399 betala för att förbättra våra ungdomars psykiska välmående och öka utbildningskvalitén.

400 En studie av Rand Corporation tittade 2017 på de ekonomiska effekterna i USA av att skjuta
401 skolstarten och kom fram till att senare skolstart skulle tillföra den amerikanska ekonomin \$9,3 Mdr

402 per år. [4] Då tog man inte ens hänsyn till effekter av förbättrad sömn som är svåra att kvantifiera så
403 som förbättrad psykisk hälsa och minskad övervikt. Våra svenska förhållanden skiljer sig något (då vi
404 exempelvis har högre körkortsålder), men de ekonomiska effekterna skulle rakt översatt till Sverige
405 röra sig om 2,6 Mdr kr per år.

406 Trots att fördelarna med senare skolstart för tonåringar varit känt sedan många år finns idag inga
407 bestämmelser i skollagen eller gymnasieförordningen som reglerar när på dagen undervisningen ska
408 ske. Forskningen på området är entydig och välkänd sedan länge, men få initiativ har tagits inom
409 skolverksamheter, eller inom politiken. Det är dags att ändra på det sistnämnda.

410

411 Källor:

412 [1] <https://www.sydsvenskan.se/2020-08-06/senarelagg-skoltiderna---nu>

413 [2]

414 https://digitalcommons.law.umaryland.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1000&context=home_sec_fac_pubs

415 [3] <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/24336089/>

416 [4] https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR2109.html

417 Att-sats

418 5.3.1 att Centerpartiet ska verka för att Skolverket (eller annan lämplig myndighet) ges i uppdrag
419 att med hänsyn till forskning om ungdomars och undervisningskvalitets bästa ta fram
420 riktlinjer för undervisningstidens förläggning på dygnet, samt att skollagen och
421 gymnasieförordningen uppdateras till att hänvisa till dessa.

~~422~~ 423 [Yttrande Distrikt](#)

424

425 Reservation från Malin Forsbrand till förmån för bifall.

426 Reservation från Maude Ekenberg till förmån för bifall.

427 5.4 Samtalet i skolan

428 **Motionskrivare:** JOHN Lager

429 LUNDS KOM KRETS C-krets, SKÅNE C-dist

430 Ange medmotionär/Motionärer

431 Max Hartler Christina Zorik Persson Henrik Queckfeldt

432 Brödtext

433 Skolinspektionen släppte nyligen en rapport som visade på att lärare har undermålig kunskap och
434 saknar verktyg för att kunna diskutera ämnen som HBTQI+ och rasism i skolan. 21 av de 30 skolor
435 som har undersökts i rapporten har brister i tex att diskutera och föra fram åsikter i svåra ämnen som
436 rasism, HBTQI+. Frågan är hur ser det ut i de svenska grundskolorna och sarskolorna?

437 Skolinspektionen trycker på att de viktigaste är att eleverna får möjlighet till att utvecklas och
438 diskutera genom demokratiska formerna i skolan.

439 Regnbågsnätverket Skåne 2023 02 28

440 John Lager Max Hartler Christina Zorik Persson Henrik Queckfeldt

441 Referenser:

442 Rapport: Lärare undviker frågor om HBTQI, rasism, feminism och jämställdhet (sydsvenskan.se)

443 Skolans hantering av kontroversiella frågor i undervisningen (skolinspektionen.se)

444 [Att-sats](#)

445 [5.4.1](#) att det utarbetas strategier och verktyg som är anpassade för grundskola och särskola.

446 [5.4.2](#) att utbilda lärare så att de ska kunna hantera och diskutera aktuella ämnen som Hbtqi,

447 rasism och demokrati.

448 [Yttrande Distrikt](#)

449 Motionärerna lyfter problemet med att lärare på många skolor har svårt att ta diskussioner som rör

450 hbtq-frågor. Något som också kan kopplas till läroplanen och skolors skyldighet att kunna bemöta

451 alla barn och ungdomar, frågorna kring alla människors lika värde och det övergripande

452 demokratiarbetet.

453

454 Motionärerna lyfter som förslag att lärare ska få verktyg och utbildning i dessa frågor.

455

456 Distriktsstyrelsen håller med om att det är allvarligt att det finns brister på det här området, men då

457 detta redan lyfts i skolans styrdokument så bör detta kopplas till den kvalitetssäkring som

458 Centerpartiet ser som extra viktig, och att frågan ska tas mot de olika skolornas rektorer och

459 huvudmän. Bra utbildningar och arbetsmaterial finns redan att tillgå, därmed måste det vara rekord

460 och huvudmannens ansvar att se till att de också används, och att personalen får adekvat utbildning.

461

462 **Beslut:**

463 26. att anse att-satsen besvarad

464 27. att anse att-satsen besvarad

465 [5.5 Yrkes- och Datorvägledning](#)

466 **Motionskrivare:** Leni Philip

467 Stockholms Stad C-krets, STOCKHOLMS STAD C-dist

468 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

469 Hafize Catin, Leni Philip, Kim Ekblom, Saad Gourrada, Västerort Järva

470 [Brödtext](#)

471 Föräldrar som inte kan svenska och inte vet hur man använder datorer har svårt att stötta sina barn

472 med ansökningar till gymnasie- och högskolor. Detta innebär ett hinder i barnens utveckling, vilket i

473 sin tur leder till missade möjligheter till utbildning och arbete. Därför yrkar jag:

474 Att-sats

475 [5.5.1](#) att yrkesvägledare ger ungdomar yrkesvägledning under relevanta perioder för ansökan till
476 gymnasie- och högskolor på medborgarkontor eller bibliotek.

477 [5.5.2](#) att ungdomar får språk- och datorstöd under relevanta perioder för ansökan till gymnasie-
478 och högskolor på medborgarkontor eller bibliotek.

479 Yttrande Distrikt

480 Motionären tar upp en viktig fråga om behovet av dator- och språkstöd för att ungdomar som ska
481 söka gymnasie- och högskolor ska få den hjälp de behöver. Det kan till och med vara så att denna
482 hjälp ska finnas tidigare då en del elever skulle kunna söka sig till andra skolor tidigare. Exakt var
483 detta ska ske kan givetvis variera utifrån de förutsättningarna lokalt. Att i allmänhet ge språk- och
484 datorstöd kan bli en alltför bred och omfattande uppgift för skolan även om intentionen i den andra
485 attsatsen är helt i linje med Centerpartiets politik.

486 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman

487 Att anse att-sats två besvarad

488 Att avslå att-sats 1 till förmån för ny att-sats Samt att uppdra till distriktets delegation att även yrka
489 på

490 Att studie- och yrkesvägledare ger ungdomar och potentiella elever på komvux
491 yrkesvägledning under relevanta perioder för ansökan till gymnasie-, högskola och komvux

492 [5.6 Motion om att införa förskoleklass i grundsärskola \(anpassad 493 grundskola\)](#)

494 **Motionsskrivare:** Heidi Ängberg

495 Alingsås C-krets, Västra Götaland Västra C-dist

496 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

497

498 Brödtext

499 Förskoleklass i grundskolan etablerades 1998. Sedan läsåret 2018/2019 är förskoleklassen
500 obligatorisk och omfattas av skolplikten som inträder höstterminen det kalenderår då ett barn fyller
501 sex år.

502 I skolformen grundsärskola (som i år byter namn till anpassad grundskola) finns inte förskoleklass.

503 Barn som tillhör grundsärskolans målgrupp och deras vårdnadshavare har följande alternativ:

- 504 • att begära få skolplikten uppskjuten och erbjudas ett extra år på förskolan. Efter det året kan
505 barnet gå vidare till grundskolans förskoleklass eller grundsärskolans årskurs 1.
- 506 • att begära att få hoppa över förskoleklass och börja direkt i grundsärskolans årskurs 1.
- 507 • att gå i grundskolans förskoleklass.

508 Jag tycker att det är positivt att förskoleklass i grundskolan finns som möjlighet för de barn som det
509 passar för men det finns många barn med stora behov där förskoleklass i grundskolan inte är ett
510 alternativ. Dessa barn faller mellan stolarna och berövas, enligt nuvarande bestämmelser, sitt
511 förskoleklass-år. Jag vill att alla barn ska ha rätt till ett förskoleklass-år som är anpassat efter deras

512 förutsättningar och behov. Förskoleklass i grundsärskolan borde vara lika självklart som förskoleklass
513 i grundskolan.

514 [Att-sats](#)

515 [5.6.1](#) att Centerpartiet verkar för att förskoleklass införs i grundsärskolan.

516 [Yttrande Distrikt](#)

517 Motionären vill införa förskoleklass i grundsärskolan (anpassad grundskola). I skolformen
518 grundsärskola finns idag inte förskoleklass. Motionären tycker det är positivt att förskoleklass i
519 grundskolan finns för barn som det passar, men det finns många barn med stora behov där
520 förskoleklass i grundskolan inte är ett alternativ. Motionären yrkar på att Centerpartiet verkar för att
521 förskoleklass införs även i grundsärskolan.

522 Motionären har helt rätt angående att det i skolan inte finns förskoleklass när det gäller
523 grundsärskolan.

524 Förskoleklass ska generellt vara förberedande och en introduktion till årskurs ett där lek och rörelse
525 fortfarande har stor betydelse. Förskoleklass ska enligt skolverkets allmänna råd ta emot alla barn
526 oavsett behov och det är viktigt att barn och elever som är i behov av stöd får det utifrån sina behov
527 och förutsättningar.

528 Partistämman beslutade 2019 att Centerpartiet ska stärka det nationella stödet till skolor för barn
529 med särskilda behov. Under hösten 2019 kom den dåvarande regeringen överens med Centerpartiet
530 och Liberalerna om att genomföra en tioårig grundskola med skolstart från sex års ålder och kort
531 därefter, i mars 2020, tillsattes en utredning för att analysera och föreslå hur en tioårig grundskola
532 skulle kunna utformas. SOU 2021:33 En tioårig grundskola – Införandet av en ny årskurs 1 i
533 grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan.

534 Utredningen föreslår bland annat att:

535 Förskoleklassen upphör som egen skolform och att grundskolan och motsvarande skolformer utökas
536 med ett år genom en ny första årskurs. Därmed blir grundskolan tioårig, grundsärskolan tioårig,
537 specialskolan elvaårig och sameskolan sjuårig. År 2026 föreslås den första kullen sexåringar börja i
538 vad som blir den nya grundskolan. Ännu finns dock inget lagförändringsförslag på bordet.

539 Utredningen "En tioårig grundskola – Införandet av en ny årskurs 1 i grundskolan, grundsärskolan,
540 specialskolan och sameskolan" finns att läsa på regeringens webbplats.

541 **Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:**

542 Att motionen ska anses besvarad

543 **Distriktsstämman beslutade att bifalla till distriktsstyrelsens förslag att:**

544

- anse motionen besvarad

545 [5.7 Motion om att införa gratis körkortsutbildning på gymnasiet](#)

546 **Motionskrivare:** Anders Peterson

547 KARLSTAD C-krets, Värmlands C-dist

548 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

549

550 Brödtext

551 Efter avslutad gymnasieutbildning väljer många ungdomar att flytta från landsbygden och in i städer.
552 Det finns flera orsaker, men en tungt vägande orsak är att det ofta är nödvändigt att ha körkort för
553 att kunna leva och verka på landsbygden. Att ta körkort är dyrt, och det kräver oftast att föräldrar
554 eller andra vuxna kan ta ett ansvar för att öva både körning och teori med ungdomen som ska ta
555 körkortet. Alternativet för den som inte har råd eller möjlighet att ta körkort blir då att bosätta sig i
556 en centralort istället för på landsbygden, trots att det kanske inte är det man vill.

557 I Sverige idag är det brist på arbetskraft, inte minst inom hantverksyrken. Vi behöver elektriker, VVS-
558 montörer, snickare, undersköterskor och så vidare. I princip samtliga branscher skriker efter
559 personal. Men inom dessa branscher är körkortet ofta ett krav. Jobbar du inom hemtjänsten eller
560 som snickare behöver du kunna köra bil för att utföra ditt arbete. Att utbilda ungdomar till
561 kvalificerad arbetskraft men sedan inte ge dem rätt förutsättningar för att kunna bli anställda är inte
562 rimligt. Därför bör körkortsutbildningen vara en del av gymnasieskolans utbildning.

563 Att-sats

564 [5.7.1](#) att Centerpartiet verkar för att införa gratis körkortsutbildning i gymnasiet.

565 Yttrande Distrikt

566 Centerpartiet i Värmlands distriktsstämma ställer sig bakom motionen och yrkar bifall.

567 [5.8 En modern syn på elevinflytande](#)

568 **Motionsskrivare:** Caroline von Seth

569 Centerpartiets Ungdomsförbund

570 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

571 Förbundsstyrelsen Centerpartiets ungdomsförbund

572 Brödtext

573 Ett starkt demokratiskt samhälle byggs genom kunskap och möjlighet till delaktighet. Skolan har ett
574 obeskrivligt stort ansvar för att ge individer verktyg och kunskaper som är grundläggande i vår
575 moderna demokrati: att tänka kritiskt, att granska och att därefter fatta välgrundade beslut. Det finns
576 emellertid en ytterligare dimension av värdefulla erfarenheter som elever kan få i skolan. Nämligen
577 erfarenheter av organisering och ideellt arbete.

578 Centerpartiet är en demokratiskt organiserad folkrörelse och ingen behöver förklara hur viktig en stark
579 demokrati och delaktighet är för oss, för det vet vi.

580 Utöver att organisering och ideellt arbete ger användbara erfarenheter för senare i livet och utanför
581 skolan, skapar dessa också förutsättningar för unga att delta aktivt i demokratin och för utveckling av
582 studiemiljön. Elevernas röster får slående lite utrymme när det kommer till utveckling av studiemiljön.
583 Detta trots att elever, till skillnad från många beslutsfattare, är en del av svensk skolas vardag. Därför
584 är elevers rätt till inflytande och rätten till organisering och föreningsfrihet av största betydelse.

585 Rätten till påverkan får vi aldrig ta för givet. I Tidöavtalet finns exempelvis förslag om att uppluckra
586 elevers påverkansmöjligheter, när det kommer till ordningsregler i klassrummen. En granskning av
587 Skolinspektionen, "Skolans arbete för att säkerställa studiero" (2016), visar att det finns klara fördelar
588 med att inkludera eleverna i framtagandet av ordningsregler. Den pekar på att reglerna efterföljs i
589 högre utsträckning, eftersom eleverna finner de rimliga och lättförståeliga. Det är således även där av
590 stor betydelse att Centerpartiet tar tydlig ställning för elevers rätt till påverkan.

591

592 Av ovanstående anledningar yrkar Centerpartiets ungdomsförbund...

593 [Att-sats](#)

594 [5.8.1](#) att Centerpartiet verkar för att stärka elevers rätt till fri och självständig organisering.

595 [5.8.2](#) att Centerpartiet arbetar för att utöka och säkra elevers rätt till inflytande över sin
596 utbildning.

597 [5.8.3](#) att Centerpartiet ställer sig bakom att elevers föreningsfrihet lagfästs, likt studenters
598 rätt att organisera sig i studentkårer.

599 [5.8.4](#) att Centerpartiet fortsatt värnar elevers möjlighet till inflytande i utformande av
600 ordningsregler och förväntansdokument.

601 [Yttrande Distrikt](#)

602 CUF:s förbundsstyrelse beslutade att skicka vidare motionen till partistämman.

603 att bifalla motionen i sin helhet.

604 [5.9 En modern skolplikt](#)

605 **Motionskrivare:** Caroline von Seth

606 Centerpartiets Ungdomsförbund

607 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

608 Förbundsstyrelsen Centerpartiets ungdomsförbund

609 [Brödtext](#)

610 Sverige har haft skolplikt sedan folkskolestadgans införande 1842 och sedan 1962 har den varit
611 obligatorisk för alla elever mellan sju och sexton år. Den dåvarande reformen syftade till att fler barn
612 skulle få grundläggande utbildning. Detta har varit en av de största jämlikhetsreformerna genom
613 tiderna i Sverige.

614

615 Idag ser läget annorlunda ut. 2022 gick ungefär 121.000 elever ut årskurs nio. Av dessa är det nästintill
616 25% som lämnade grundskolan utan fullständiga betyg och 15% som lämnade med underkänt i
617 åtminstone ett kärnämne. I förlängningen innebär det att inte kunna söka till gymnasiet. Dessa 17.800
618 elever har alltså suttit igenom en nioårig utbildning, utan att ha fått de kunskaper som krävs för att
619 kunna ta sig vidare i livet.

620

621 Samtidigt vet vi att elever som lämnar grundskolan utan fullständiga betyg löper större risk att hamna
622 i utanförskap och kriminalitet. Att öka kunskaperna som eleverna får i skolan och se till att fler elever
623 går ut med fullständiga betyg och godkänt i svenska, engelska och matematik är alltså inte bra en viktig
624 skolreform, utan också en viktig trygghetsreform.

625

626 Det vore därför lämpligt att se över dagens skolplikt och reformera den till att lägga större vikt på
627 kunskap och lärande.

628

629 Av ovanstående anledningar yrkar Centerpartiets ungdomsförbund:

630 [Att-sats](#)

631 [5.9.1](#) att Centerpartiet verkar för att utreda möjligheterna för att reformera dagens skolplikt
632 till att lägga större vikt på inläring och kunskap, snarare än fysisk närvaro.

633 [Yttrande Distrikt](#)

634 CUF:s förbundsstyrelse beslutade att skicka vidare motionen till partistämman.

635 att bifalla motionen i sin helhet.

636 [5.10 Yrkesutbildning med svenskundervisning](#)

637 **Motionskrivare:** Conny Steisjö

638 Nyköping kommunkrets C-krets, Sörmland C-dist

639 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

640

641 [Brödtext](#)

642 Vi pratar om integration men gör det motsatta. Vad är det som gör att vi integreras? Jobb,
643 sysselsättning och andra aktiviteter.

644 Har förmånen att jobba som yrkeslärare för vuxenutbildning och kommer med det i kontakt med
645 människor som har gått igenom vårt SFI system som vi värnar om. Dem säger själva att det inte är
646 någon bra form men är nu tvungna att gå igenom med godkänt för att söka annan yrkesutbildning.

647 Det är ett långsamt sätt då man ska lära sig svenska av andra som lär sig svenska. Vill slå ett slag för
648 alla våra yrkesutbildningar som finns i Sverige med mycket kompetent personal. Där finns en stor
649 potential att förlägga yrkesutbildning med förstärkt svenska som undervisning, då menar jag inte
650 yrkesutbildning som riktar sig för invandrare, utan utbildningen ska alla kunna sökas men att det
651 finns för dem med behov att läsa svenska. Detta kan medföra dyrare omkostnader för kommunen
652 men tänker att svenskundervisningen borde vara statligt finansierad.

653 Det finns många vinster i detta då eleverna med behovet går i vanlig skola, dem lär sig ett yrke, dem
654 lär sig svenska då dem integreras med andra elever, dem får Apl genom yrkesutbildningen, Vi täcker
655 yrken med behov av arbetskraft. Arbetsgivare får kontakt med personer som i vanliga fall inte får
656 kontakt med och med det så blir dem lättare anställningsbara. Jag ser att detta behov finns och ökar
657 då vi saknar personal i många yrken och då ska det inte behöva ta 7-8 år innan man har fått ett jobb.

658

659 [Att-sats](#)

660 [5.10.1](#) att vi i Centerpartiet driver igenom denna fråga.

661 [Yttrande Distrikt](#)

662 Centerpartiet är övertygade om att alla människor kan bidra på arbetsmarknaden om de får rätt
663 förutsättningar. Motionären lyfter i båda motionerna vikten av att få förstärkt svenskundervisning
664 under sin yrkesutbildning.

665 Sedan några år tillbaka driver Centerpartiet att stödet till den som behöver stöd till arbetsmarknaden
666 måste bli mer individuellt och SFI utbildningen bli mer anpassad efter det behov den som läser har
667 och anpassad efter de förutsättningar personen har att ta till sig kunskapen.

668 För vissa kan det handla om att studera 2 timmar om dagen och arbeta eller praktisera 6 timmar, för
669 en annan handlar det om att studera svenska i 8 timmar för att sedan kunna börja arbeta eller
670 påbörja en ordinarie yrkesutbildning.

671 För att detta ska fungera behöver SFI förändras, ställas krav på heltidssysselsättning men också att
672 befintlig yrkesutbildning kunna erbjuda förstärkt svenskundervisning för att säkerställa att vi kan
673 möta olika individers behov för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden.

674 Precis som motionären tycker distriktsstyrelsen att det är viktigt att centerpartiet fortsätter att driva
675 frågor för att det ska vara ett individuellt stöd utifrån den enskilda personens behov, för att nå
676 arbetsmarknaden och i förlängningen öka integrationen.

677 Förstärkt svenskundervisning i ordinarie yrkesutbildning är inte något distriktsstyrelsen uppfattat att
678 partiet har tagit beslut om tidigare utan det är något vi anser behöver förbättras. Eftersom
679 motionernas intentioner har samma innebörd har distriktsstyrelsen valt att besvara bägge
680 motionerna i ett svar.

681 Sörmlands distriktsstyrelse föreslår distriktsstämman att partistämman ska anse motionernas
682 attsatser besvarade och besluta om tilläggsattsatser.

683

- att distriktets delegation yrkar på att Centerpartiet driver frågan om att svenskundervisning

684 ska bli en naturlig del av yrkesutbildningarna.

685 [5.11 Sammanhållen skoldag](#)

686 **Motionsskrivare:** Lars Gelander

687 GÖTEBORGS C-krets, GÖTEBORGS C-dist

688 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

689

690 [Brödtext](#)

691 Barns möjlighet till idrott begränsas av höga avgifter till föreningar och utslagning genom tidiga
692 elitsatsningar. Möjlighet för barn att börja idrotta efter småbarnsperioden är särskilt begränsade och
693 de barn som valt en idrott de tappat intresse för har små möjligheter att få tillgång till annan idrott
694 senare. Konsekvenserna av detta är att många 11–12-åringar redan är utslagna ur idrotten. De höga
695 kostnaderna medför också att de få barn som fortsätter, i hög utsträckning tillhör de mest socialt och
696 ekonomisk gynnade. Därigenom idrottar bara ca 20 % av barn med hög utslagning av de mer socialt
697 utsatta och av flickor och med stora konsekvenser för hälsan under livet.

698 Detta förslag innebär att föreningsbidraget förändras för att möjliggöra att föreningar ska erbjuda
699 aktivitet under samlad skoldag. I praktiken, flyttas föreningsstöd från specialidrott för unga barn så
700 att barn på ett sammanhållet sätt deltar i föreningsaktiviteter i direkt anslutning till skoldagen. Även
701 andra föreningsaktiviteter innefattas i förslaget. Aktiviteterna kan då innefatta även andra områden,
702 såsom kultur, musik, men även läxläsning, mm.

703 Nyttan med förslaget är att möjliggöra fysisk och annan föreningsaktivitet till alla barn och unga.

704 Många barn tillbringar eftermiddagar ensam hemma, med tillgång till "padda" och kylskåp.

705 Genom organiserad sammanhållen skoldag kan övervikt och andra hälsokonsekvenser av inaktivitet
706 förebyggas. Barn slipper vara ensamma hemma efter skoldagens slut och förslaget kan därigenom
707 minska behovet av fritidsklubb.

708 [Att-sats](#)

709 [5.11.1](#) att Centerpartiet ska verka för införande av sammanhållen skoldag som innefattar idrott,
710 kultur, läsläsning, mm.

711 [Yttrande Distrikt](#)

712 Avslag

713 [5.12 Körkortsutbildning på gymnasiet](#)

714 **Motionskrivare:** Yvonne Andrén

715 BOLLEBYGD C-krets, Sjuhärad Centerorg. C-dist

716 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

717

718 [Brödtext](#)

719 I många yrken är det en fördel om man har körkort och i en del är det nödvändigt t ex hemvård.

720 Tyvärr så har bil och körkort kommit att bli en klassfråga, många har helt enkelt inte råd att ta
721 körkort eller att ha egen bil. Alla ungdomar har inte heller föräldrar eller andra som kan betala.

722 [Att-sats](#)

723 [5.12.1](#) att Centerpartiet arbetar för att körkort för personbil blir en del av gymnasiet – så att alla
724 som vill har möjlighet att kunna ta körkort vilket kan leda till att det blir enklare att få jobb
725 och att ta jobb på annan ort.

726 [Yttrande Distrikt](#)

727 Som motionären påpekar är detta en fråga som riskerar att slå ut de unga som inte har råd att skaffa
728 körkort. Redan idag finns det möjligheter att få körkort när man väljer fordons och
729 transportprogrammet. Men alla elever klarar inte att slutföra gymnasiet och då skulle det ändå bli en
730 ojämlikhet på andra sätt. Det finns idag redan möjligheter att låna en begränsad summa hos CSN
731 men den räcker i många fall inte till för att lyckas ta ett körkort om du inte har tillgång till föräldrar
732 eller andra som ger dig mängdträningen på ideell basis. Nuvarande CSN-system tillåter bara lån om
733 du är arbetslös och är mellan 18-47 år. Ett krav är också i vissa fall att du redan har avklarad
734 gymnasieexamen eller motsvarande. Därför kan ett system liknande det som redan finns inom CSN
735 för att finansiera ha en utvecklingspotential för att fler skulle kunna utnyttja det systemet och kunna
736 ta ett körkort. Sjuhärads distrikt ser ett utbyggt CSN-system som en bättre väg för att uppnå den
737 effekt som motionären önskar, samtidigt som det också gör att körskolorna i privat regi har större
738 möjligheter att verka på små orter.

739 **Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:**

740 Att motionen avslås

741 **Distriktsstämman beslutade:**

742 Att avslå motionen

743 [5.13 Motion om treterminssystem](#)

744 **Motionskrivare:** Andreas Bill

745 LIDKÖPING C-krets, SKARABORG C-dist

746 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

747

748 [Brödtext](#)

749 Rapporterna blir fler om barn och ungdomar som mår sämre både fysiskt och psykiskt både i Sverige
750 som såväl internationellt. Men de sista månaderna har det blivit än mer tydligt att fler barn & unga
751 går hungriga över helger och lov då de trygga skyddsnäten vi är vana vid i Sverige har kraftigt
752 försämrats. Fler hushåll har det jobbigare att sätta lagad mat på bordet för våra små vilket till sist tar
753 en yttring om att fler inte klarar sin skolgång för att man inte orkar med fysiskt. Samtidigt som fler
754 hushåll har det jobbigare så har vi idag och skenande psykisk ohälsa som breder ut sig då klimatet att
755 växa upp idag är mycket tuffare än tidigare. Elevhälsoteamen ute i Sverige möter våra unga idag och
756 många av dem vittnar om en direkt ohållbar situation och de säger också att långa lov blir tuffare för
757 de unga att komma tillbaks ifrån. Ur både ett kunskaps- och ur ett välmåendeperspektiv samt socialt
758 samspel med jämnåriga anser jag att ett terminssystem kan vara en del av lösningen för en bättre
759 tillvaro för våra barn & unga.

760 [Att-sats](#)

761 [5.13.1](#) att införa treterminssystem genom hela grund- och gymnasieskolan.

762 [Yttrande Distrikt](#)

763 En liknande motion som denna inkom 2021, men då med förslaget på treterminssystem för alla
764 utbildningsformer, från förskoleklass till universitet. Med tanke på Bolognaprocessen kan vi inte
765 förlänga det akademiska året för högskolor eller universitet.

766

767 Denna motion har justerats till att enbart gälla grund- och gymnasieskola. Centerpartiet tog redan år
768 2013 beslut att möjligheten till en förändrad terminsindelning i grund- och gymnasieskolan ska
769 utredas.

770

771 Distriktet instämmer med förslagsställaren att treterminssystemet är värt att utvärdera för att uppnå
772 ökad kunskap och större välmående för våra barn. Motionen anses vara besvarad, med tanke på
773 tidigare beslut, men kommer att behöva följas upp.

774 **Med ovanstående föreslår distriktsstyrelsen distriktsstämman besluta att:**

775 - **anse motionen besvarad**

776 **Distriktsstämmans beslut**

777 **Beslutar att anse motionen besvarad**

778 [5.14 Inför körkortsutbildning på gymnasiets samtliga linjer \(program\) Det](#)
779 [är en jämlikhetsfråga.](#)

780 **Motionskrivare:** GUNNAR Englund

781 NORRTÄLJE C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

782 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

783 Anita Engdahl CK Norrtälje, Gerd Löfgren CK Norrtälje

784 [Brödtext](#)

785 Att ta körkort är mycket kostsamt för de som inte har någon som han / hon kan övningsköra med.

786 Körkort kan underlätta för en ungdom att komma in i arbetslivet.

787 För landsbygdsungdomar är det särskilt angeläget att ha körkort

788 [Att-sats](#)

789 [5.14.1](#) att Centerpartiet bör arbeta för att genomföra en körkortsutbildning på gymnasiets samtliga
790 linjer (program).

~~791~~ [Yttrande Distrikt](#)

---

793 [5.15 Tillåt fler att söka till en Rektorsutbildning!](#)

794 **Motionsskrivare:** Gunilla Gustafsson

795 Stockholms Stad C-krets, STOCKHOLMS STAD C-dist

796 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

797 Daniele Fava, stockholms kommun krets 3

798 Rune Thyselius, stockholms kommun krets 3

799 [Brödtext](#)

800 För en skola i världsklass behövs bra skolledare! En skolledare eller rektor ska leda skolans personal
801 och samordna det pedagogiska arbetet utöver att planera, följa upp, utvärdera och utveckla
802 utbildningen i förhållande till nationella mål. Rektorn ansvarar också för att kvalitets- och
803 skolutvecklingsarbete bedrivs systematiskt för att nå en hög målpuppfyllelse.

804 I dag är det närmaste chef som anmäler intresserade till utbildningen och kravet är att personen
805 redan är anställd vilket gör att det blir en stor begränsning i de som kan söka och väljer att bli rektor.
806 Utbildningen sker sedan på ett vanligt universitet och löper på kvartsfart under tre år. Det finns också
807 en rekryteringsutbildning för lärare intresserade av att arbeta som rektor där ansökningskravet är
808 lärarexamen.

809 För att få en skola med ett bra ledarskap skulle kvaliteten höjas om fler tilläts bli rektorer via ett
810 öppet rektorsprogram! Det vore ett utmärkt tillfälle för karriärväxling för ledare och chefer från
811 annan verksamhet och som har en akademisk utbildning. Vanan för ledarskap och målstyrning finns,
812 därför vill vi ha en öppen rektorsutbildning som kompletterar befintlig utbildning och kompetens
813 med relevant pedagogiskt ledarskap och relevant lagstiftning.

814 Om vi vill förbättra våra skolor behövs bra ledare som kan styra i den föränderliga värld vi lever i!

815 [Att-sats](#)

816 [5.15.1](#) att införa en öppen vidareutbildning till rektor som innehåller pedagogiskt ledarskap och
817 relevant lagstiftning.

818 [Yttrande Distrikt](#)

819 Som motionärerna mycket riktigt påpekar krävs bra skolledare för att få en skola i världsklass. Och för
820 att nå dit krävs olika typer av åtgärder, både för att rekrytera fler skolledare och också för att behålla
821 de vi har.

822 För att göra skolledarrollen mer attraktiv behöver vi utveckla tydliga karriärvägar för skolledare och
823 se till att erbjuda återkommande kompetensutveckling under karriären. Vi vill också öppna upp för
824 tjänster där man kan kombinera skolans ordinarie arbete med forskning och samarbeten på
825 universitetsnivå. Vi vill också att lönen borde vara starkare knuten till kompetens. Bra rektorer ska ha
826 bra betalt.

827 Vi vill utöka och utveckla rektorsprogrammen, bland annat till att även innefatta en
828 mentorsutbildning för en kvalitativ introduktionsperiod. Därutöver behöver huvudmännen göra sitt
829 för att locka fler duktiga ledare till skolan.

830 För att få fler att söka sig till skolledarutbildningar bör vi som motionärerna föreslår också våga tänka
831 nytt och inte fastna i det gamla. Att öka möjligheterna för fler personer att kunna söka
832 skolledarutbildningen genom en öppen rektorsutbildning som komplement till de nu befintliga
833 utbildningsvägarna är väl värt att arbeta vidare med.

834 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att avslå motionen. Samt att uppdra till
835 distriktets delegation att även yrka på

836 Att Inför en rektorsutbildning, från förskola till vuxenutbildning, med öppen antagning

837

838 [5.16 Våld mot flickor i skolan](#)

839 **Motionskrivare:** Malin Bergman

840 Centerkvinnorna

841 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

842 Malin Bergman, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

843 Mari-Louise Wernersson, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

844 Inger Fredriksson, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

845 Aida Karimli, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

846 Birgitta Johansson Huuva, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

847 Charlotte Bossen, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

848 Emma Blomdahl Wahlberg, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

849 Elisabeth Johansson, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

850 Elizabeth Peltola, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

851 Johanna Engström, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

852 Trine Vikinge, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

853 [Brödtext](#)

854 I över 90 procent av alla sexualbrott som anmäls är den utsatta kvinna, tjej eller flicka. I den
855 Nationella Trygghetsundersökningen 2020 uppgav ungefär var fjärde kvinna under 25 år att
856 hon utsatts för sexualbrott, och enligt en rapport från Allmänna Barnhuset har var tredje
857 flicka blivit utsatt för sexuella övergrepp under sin uppväxt. Sexualbrotten mot barn på nätet
858 ökar, liksom de anmälda våldtäkterna. I en rapport från 2022 har barnrättsorganisationen

859 ECPAT bland annat undersökt unga pojkars attityd till sexualitet och sexualbrott. Rapporten
860 visar att unga pojkar ofta lägger ansvaret på den som utsätts. Sammantaget visar detta en
861 allvarlig bild: att unga flickor utsätts för sexuellt våld och att attityden mot sexuellt våld
862 behöver förändras.

863 Skolan är en plats där det sker sexuellt våld. Sexuella trakasserier är inte bara brottsligt, utan
864 även skadligt och försämrar hälsan för de som drabbas. Skolor ska primärt vara en plats för
865 att lära, men skolor betyder mycket mer för barn och ungdomar som vistas där. Det är en
866 plattform för social interaktion och relationer. Det ska vara en trygg plats – för alla. Därför
867 behövs det krafttag för att bekämpa sexuellt våld som utspelas på skolor.

868 För att bekämpa det sexuella våldet i skolor vill Centerkvinnorna att Skolinspektionen ska
869 kunna ålägga vite och därefter stänga ned skolor som undergräver demokratiska principer,
870 jämställdhet och mänskliga rättigheter samt skolor som underlåter att agera mot sexuella
871 trakasserier. Vi vill också att Skolinspektionen tar fram en handlingsplan för hur skolan ska
872 agera mot sexuella trakasserier och övergrepp och en "visselblåsarfunktion" som alla
873 huvudmän i sin tur ska införa, samt årligen redovisar antalet anmälningar offentligt, och att
874 det ska bli lättare att flytta elever som utsatt andra elever för sexuella trakasserier eller
875 övergrepp.

876 Något som vi vill jobba ytterligare för är att stötta ungdomar i utveckling av förmåga till goda
877 relationer. Det är inte sällan genom skolan många ungdomar träffas, och skolan kan också
878 vara den plattform som kan stötta en person som blir utsatt för våld i sin relation. Våld i
879 unga relationer är inte ovanligt. Mäns våld mot kvinnor börjar ofta med killars våld mot
880 tjejer. För att bryta våldsspiralen tidigt och skydda den utsatta, krävs det tidiga åtgärder.
881 Därför vill Centerkvinnorna att det genomförs en stor satsning på att öka kunskapen om våld
882 i unga relationer bland skolpersonal och i elevhälsan. Dessutom vill vi att elevhälsan får
883 verktyg för att stötta de som är utsatta. Centerkvinnorna yrkar:

884 Att-sats

885 [5.16.1](#) att det införs en nolltolerans mot sexuella trakasserier och allt sexuellt våld i skolor.

886 [5.16.2](#) att Skolinspektionen ska kunna ålägga vite och därefter stänga ned skolor som underlåter att
887 agera mot sexuella trakasserier eller andra brott som kränker enskilda individers rätt till
888 trygghet och säkerhet.

889 [5.16.3](#) att Skolinspektionen tar fram en handlingsplan för hur skolan ska agera mot sexuella
890 trakasserier och övergrepp och en "visselblåsarfunktion" som alla huvudmän i sin tur ska
891 införa, samt årligen redovisar antalet anmälningar offentligt.

892 [5.16.4](#) att det ska bli lättare att flytta elever som utsatt andra elever för sexuella trakasserier eller
893 övergrepp.

894 [5.16.5](#) att det genomförs en stor satsning på att öka kunskapen om våld i unga relationer bland
895 skolpersonal och i elevhälsan.

896 [5.16.6](#) att elevhälsan får verktyg att stötta unga personer som är utsatta för våld.

897 Yttrande Distrikt

898 Detta är en motion från Centerkvinnornas förbundsstyrelse, som Centerkvinnornas förbundsstyrelse
899 yrkar BIFALL på i sin helhet.

900 [5.17 Motion att införa privatekonomi som obligatoriskt ämne på 901 gymnasienivå](#)

902 **Motionskrivare:** Mikael Carlsson

903 GNOSJÖ KOMMUN C-krets, Jönköpings län C-dist

904 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

905

906 [Brödtext](#)

907 Det är alldeles för många människor i Sverige idag som har dålig ekonomi idag och antingen redan
908 har skulder till Kronofogden eller är nära att hamna hos Kronofogden. En stor orsak i dessa fall är att
909 man har väldigt dåliga kunskaper i privatekonomi. Man vet ofta till exempel inte vad ränta är eller
910 hur man enkelt kan jämföra priser på produkter genom att titta på jämförelsepriser. Man vet oftast
911 inte heller hur lån fungerar, vad skillnaderna är på olika låntyper, eller riskerna med till exempel
912 sms-lån. Man har fram tills idag nöjt sig med att undervisa i väldigt begränsad form om privatekonomi
913 på hemkunskapen i högstadiet samt att man förlitar sig på att föräldrarna skall ta ansvaret för att lära
914 sina barn privatekonomi. Det är alldeles för dåligt och för lite, det ger inte alla barn och unga en
915 rättvis start på livet. Då föräldrars kunskaper, både i att lära ut och rent generellt om privatekonomi
916 är kraftigt varierande. Man tar inte heller i beaktning det stora antalet invandrare som kommit till
917 landet, att de ofta inte är helt insatta i hur det ekonomiska systemet i Sverige är uppbyggt och
918 fungerar.

919 För att barn och unga skall få en likvärdig och rättvis kunskap om privatekonomi och ge dem de
920 förutsättningar när de kommer in i vuxenlivet som behövs behöver vi därför införa obligatorisk
921 undervisning om privatekonomi på gymnasienivå. Detta då det är den närmaste skolperioden innan
922 man blir myndig och ansvarar för sig själv. Kunskap är en färskvara innan den praktiserats i
923 verkligheten. Lika viktigt som kunskaper om inköp, lån och ränta är även kunskaper i hur man kan
924 spara i olika former, främst i fonder och aktier. Med betoning på risker som medföljer vissa
925 investeringar.

926 [Att-sats](#)

927 [5.17.1](#) att man inför obligatorisk undervisning på gymnasienivå i ämnet privatekonomi med
928 innehållet inköp, lån, ränta, fonder och aktier.

929 [Yttrande Distrikt](#)

930 *Motionären beskriver hur unga människor idag ofta har dålig insikt och kunskap i att ta ansvar för sin
931 egen ekonomi vilket kan leda till en dålig start i livet med bla skulder till Kronofogden.*

932 *Motionären önskar att ett eget ämne i Privatekonomi införs i skolan.*

933 *Skolan har idag stora utmaningar och kan inte själv lösa alla samhällsproblem. Det är viktigt att
934 skolan fokuserar på sitt kärnuppdrag.*

935 *Redan idag finns i gymnasieskolan moment i olika ämnen och kurser som tar upp dessa frågor. De
936 momenten kan behöva förstärkas.*

937 *Att införa ett nytt obligatoriskt ämne i Privatekonomi löser sannolikt inte de problem som motionären*
938 *lyfter upp.*

939 **Distriktsstyrelse föreslå att anses motionen besvarad.**

940 Mikael Carlsson, Gnosjö yrkar bifall till motionen. Raymond Pettersson, Värnamo yrkar bifall till
941 distriktsstyrelsens förslag.

942 Distriktsstämman beslutade i enlighet med distriktsstyrelsens förslag

943

944 [5.18 Stärk lagstiftningen gällande studie- och yrkesvägledare för att](#) 945 [skapa jämställda yrkesval och en jämställd grundskola.](#)

946 **Motionsskrivare:** CECILIA Runesson

947 Karlskrona C-krets, BLEKINGE C-dist

948 Ange medmotionär/Motionärer

949 Rödeby C och Rödeby CK

950 Brödtext

951 Studie- och yrkesvägledare är koncentrerad till samtal i årskurs 8 och 9. Skollagen (SFS 2010:800)
952 fastslår att alla skolformer förutom förskola och förskoleklass ska ha rätt till insatser som tillgodoser
953 elevernas behov av vägledning inför framtida studie- och yrkesval. I Skolinspektionen (2013:5)
954 kvalitetsgranskning så uppges det att bristerna är omfattande. Insatserna sätts in för sent i
955 grundskolan och eleverna får därför ingen riktig grund för att kunna göra väl underbyggda val inför
956 sin egen framtid.

957 Det behövs ett aktivt jämställdhetsarbete under hela skolväsendet. Studie- och yrkesvägledning
958 behöver påbörjas tidigare. Studie – och yrkesvägledare besitter en kunskap som behövs i skolan.
959 Eleverna ska kunna utveckla en större medvetenhet när det kommer till val inför framtiden och för att
960 undvika att valen görs utifrån normer kring kön, genus och social bakgrund.

961

962

963 Att-sats

964 [5.18.1](#) att elevers rättigheter kring studie- och yrkesvägledning stärks.

965 [5.18.2](#) att varje skola har tillgång till en studie- och yrkesvägledare.

966 [5.18.3](#) att utreda hur studie- och yrkesvägledarens kompetens kan bidra till en jämställd
967 arbetsmarknad.

968 [5.18.4](#) att en utredning tillsätts kring hur elevers rättigheter kring studie- och yrkesvägledningen kan
969 stärkas.

970 Yttrande Distrikt

971 Motionären lyfter en viktig fråga för framtida arbetskraftsförsörjning både inom Blekinge och Sverige
972 i stort. Vi ser i dagsläget att fler och fler företag får svårt att rekrytera rätt personal och att detta
973 begränsar företagens möjlighet att växa och utvecklas.

974 Detta trots att antalet högutbildade personer i Sverige har ökat stadigt under hela 2000-talet.
975 Rätt vägledning i ett tidigt skede kan sannolikt innebära att fler unga väljer utbildningar som leder till
976 arbete.

977 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att:

978 bifalla att-sats 34-35.

979 avslå att-sats 32-33.

980 [5.19 Modersmålsundervisning under hela grundskolans 10 år för](#) 981 [jämfäställda möjligheter i samhället.](#)

982 **Motionsskrivare:** CECILIA Runesson

983 Karlskrona C-krets, BLEKINGE C-dist

984 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

985 Rödeby C och Rödeby CK

986 [Brödtext](#)

987 Idag är kommunerna skyldiga att erbjuda 7 år. Många kommuner, däribland Karlskrona kommun har
988 som mål att arbeta språkstärkande och ser grundskolan största utmaning att möta olika språkbehov.
989 Trots detta erbjuds enbart elever att läsa sitt modersmål under maximalt 7 år, vilket personen har
990 betyg i nionde klass får studierna påbörjas för under årskurs 2. All forskning visar att det är positivt för
991 eleverna att lära sig sitt modersmål och svenska parallellt för att språkutveckling ska ske. Elever går 2
992 år i skolan utan sitt modersmål. Det behövs en förändring.

993

994

995 [Att-sats](#)

996 [5.19.1](#) att Centerpartiet verkar för att modersmålsundervisning erbjuds under hela grundskolan
997 med start från förskoleklassen.

998 [5.19.2](#) att utreda kostnaderna för att erbjuda modersmålsundervisning under 10 år.

999 [5.19.3](#) att utreda effekterna av modersmålsundervisning under hela grundskolan.

1000 [Yttrande Distrikt](#)

1001 Motionen berör ett område vi behöver utveckla. En bättre integration är beroende av att vi har ett
1002 gemensamt språk - svenska. Det är klokt att tidigt starta språkutvecklingen. För att vara trovärdigt
1003 och för att optimera denna undervisning behöver kostnaderna samt omfattningen utredas enligt
1004 motionens förslag.

1005 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att bifalla motionen.

1006

1007 [5.20 En reformerad lärarutbildning för grundskolan](#)

1008 **Motionsskrivare:** Kristina Lundberg

1009 SUNNE C-krets, Värmlands C-dist

- 1010 [Ange medmotionär/Motionärer](#)
1011
- 1012 [Brödtext](#)
1013 Mycket fungerar bra i svenska skolan. Lärare, rektorer, elevassistenter och specialpedagoger gör
1014 varje dag skillnad för de elever de möter.
- 1015 Samtidigt går alltför många elever ur grundskolan utan fullständiga betyg. Oftast är föreslagna
1016 lösningar omorganisering, byte av huvudman eller att efterfråga och tillsätta mer resurser i
1017 klassrummet. Men ingen omorganisering kan i slutänden kompensera för lärarnas kompetens.
- 1018 Det är i mötet mellan elever och lärare som elevernas fulla potential kan tas tillvara. En skola där
1019 elever får utvecklas är också en skola som ger individen verktyg och därmed frihet att påverka sin
1020 framtid.
- 1021 Lärare efterfrågar ofta fler resurser för att klara av uppdraget. Elevassistenter, specialpedagoger och
1022 olika former av extra stöd sätts in. Effekten blir att resursbehovet sväller och elever som inte
1023 tillgodogör sig undervisningen i tillräcklig utsträckning riskerar att stigmatiseras som "elever i behov
1024 av särskilt stöd" – en tydlig signal till eleven att det är fel på eleven, inte skolsystemet.
- 1025 Lärarutbildningen behöver därför utvecklas så att varje lärare rustas för att möta elevers olika
1026 inlärningsprocesser och behov av utmaningar. I stället för att tillsätta fler och fler specialpedagoger
1027 borde alla lärare som möter eleverna få med sig tillräcklig kunskap från lärarutbildningen för att
1028 tillgodose elevers behov av olika inlärningsprocesser.
- 1029 Samhället lider av resursbrist, de människor som kommer ut på arbetsmarknaden kommer inte att
1030 räcka till den efterfrågan som finns inom välfärden och näringslivet. Det är ytterligare ett skäl till att
1031 vi i högre utsträckning måste höja kompetensen på den personal som finns snarare än att ropa på
1032 fler resurser.
- 1033 Vi måste bygga en lärarutbildning som ger lärarna förutsättningar att låta varje elev klara skolgången.
1034 Skickliga lärare kommer kunna vara mer flexibla för att möta individens och gruppens behov. En
1035 reformerad utbildning ger också läraryrket högre status, något som är avgörande för att fler ska söka
1036 sig till och stanna kvar i yrket.
- 1037 [Att-sats](#)
1038 [5.20.1](#) att Centerpartiet verkar för att lärarutbildningen för grundskolan reformeras så att alla
1039 grundskolelärare har rätt verktyg och tillräcklig kompetens för att möta varje elevs
1040 individuella behov.
- 1041 [Yttrande Distrikt](#)
1042 Centerpartiet i Värmlands distriktsstämma ställer sig bakom motionen och yrkar bifall.
- 1043 [5.21 Lokalisering av anpassade grund- och gymnasieskolor](#)
1044 **Motionsskrivare:** Effie Kourlos
- 1045 Östersunds C-krets, JÄMTLAND C-dist
- 1046 [Ange medmotionär/Motionärer](#)
1047

1048 [Brödtext](#)

1049 Den 2 juli 2023 träder förändringar i Skollagen i kraft och särskolan byter namn till anpassad skola.
1050 Bakom orden finns två särskoleelevers kamp för att motverka det utanförskap som de menar att
1051 namnet särskola bidragit. Ett viktigt steg i rätt riktning, men utmaningarna är fler.

1052 Enligt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning så ska
1053 konventionsstaterna, däribland Sverige,

1054 · främja, skydda och säkerställa att personer med funktionsnedsättning fullt ut ska kunna åtnjuta
1055 alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter,

1056 · bekämpa uppfattningar, fördomar och skadliga sedvänjor om personer med
1057 funktionsnedsättning och

1058 · göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att leva oberoende och att fullt ut
1059 delta på alla livets områden.

1060 Att skapa ett samhälle som är tolerant och tillgängligt för alla förutsätter att människor möts och
1061 lever sida vid sida från tidig ålder. Att det idag inte finns något nationellt regelverk för lokalisering av
1062 anpassade grund- och gymnasieskolor tillsammans med grund- och gymnasieskolor är därför
1063 olyckligt.

1064 Genom att lokalisera anpassade skolor tillsammans med grundskola eller gymnasieskola får eleverna
1065 socialt utbyte med varandra i vardagen på raster och i matsal, möjlighet till kunskapsutveckling och
1066 ökad möjlighet att (när så möjligt) läsa vissa ämnen tillsammans. Det gör också att personalen får fler
1067 kollegor.

1068 Idag avgör varje kommun själv hur de anpassade skolorna ska lokaliseras vilket gör att
1069 förutsättningarna att efterleva FN:s konvention om rättigheter för personer med
1070 funktionsnedsättning varierar över landet. Även om elever kan mötas trots att skolorna ligger
1071 åtskilda, så finns det ett stort värde för integreringen i att eleverna finns i varandras skolvardag. Att
1072 som i vissa kommuner ha de anpassade skolorna helt åtskilda, bidrar inte till att bekämpa fördomar
1073 om personer med funktionsnedsättning eller att tidigt göra det möjligt för personer med
1074 funktionsnedsättning att delta i samhället på lika villkor.

1075 [Att-sats](#)

1076 [5.21.1](#) att Centerpartiet ska verka för att det i nationell lagstiftning ska regleras att anpassade
1077 grund- och gymnasieskolor ska lokaliseras tillsammans med grundskolor och gymnasieskolor.

1078 [Yttrande Distrikt](#)

1079 Distriktsstyrelsen instämmer med motionären att Centerpartiet ska verka för att det i nationell
1080 lagstiftning ska regleras att anpassade grund- och gymnasieskolor ska lokaliseras tillsammans med
1081 grundskolor och gymnasieskolor. Här behöver vi sätta människan före systemet. Distriktsstämman
1082 bifaller motionen.

1083 [5.22 Jämlik skola](#)

1084 **Motionskrivare:** PATRIK Renström

1085 KUNGÄLV KOMMUNKRETS C-krets, Västra Götaland Västra C-dist

1086 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1087

1088 Brödtext

1089 Redan sedan den statliga skolans tid så har en negativ utveckling skett där pojkar får sämre resultat.
1090 Det är förvånande att man låtit det fortgå.

1091 När Malmöskolor gav en lärare i skolutvecklingsuppdrag att försöka hitta en metod som kunde
1092 minska skillnaden hittade hon en statistisk avvikelse; vart tredje år var det en klass som utmärkte sig
1093 med att pojkarna fick bättre betyg. Nyfiket tog skolutvecklaren kontakt med läraren och frågade om
1094 hon gjort något speciellt. – Ja, svarade hon, pojkar behöver motiveras för att komma loss och tjejerna
1095 behöver stöttas med att dom kan.

1096 2014 fick Sandbackaskolan i Kungälv besök av ett TV-team för där hade ett par lärare, en rektor och
1097 en skolutvecklare, lyckats få pojkarna i fyran att läsa lika bra som flickorna. Men inte nog med det.
1098 Också de barn som kom från hem utan studievana behärskade svåra ord lika bra som sina kamrater.
1099 Allt det här var resultatet av ett intensivt och krävande utvecklingsarbete som renderade läraren
1100 utmärkelsen Årets svensklärare av Svenska Akademin.

1101 Ännu ett exempel: en liten byskola i Jämtland med åldersblandade klasser levererade tre av landets
1102 näringslivstoppar.

1103 Det händer runt om i landet att det fungerar. Det kostar inte mycket mer, men det ebbar ut. Varför
1104 fångar inte skolsverige de lyckade insatserna och för dem vidare?

1105 En bit av sanningen kanske går att finna i en händelse i en friskola. Man fick en anmärkning av
1106 skolinspektören för att man inte hade en jämställdhetsplan. Rektorn frågade om det inte räckte med
1107 att man lyckats rekrytera lika många manliga som kvinnliga lärare. -Nej, ni måste ha en
1108 jämställdhetsplan, fick de till svar.

1109 Ett sista exempel: en liten kommun i Skaraborg, med bara en högstadieskola, låg i botten av
1110 skolrankingen när politiken gav uppdraget och frågan: vad kan vi göra för att bli rikligt bra? En
1111 specialpedagog fick komma med ett förslag och fick genomföra det. Efter tre år var kommunen bland
1112 de tio bästa i landet. En elev fick frågan hur han upplevt det hela? – Det var som om de lade i växeln,
1113 svarade han.

1114 Eleven sammanfattar på sitt eget sätt. Skolan kommer ingen vart om man ligger på ettans växel och
1115 nästan alla klarar att växla upp.

1116 Att-sats

1117 [5.22.1](#) att Centerpartiet verkar för att alla kommuner skall utse en skolutvecklare som får i uppdrag
1118 att upprepade gånger, hitta någon skola eller lärare i kommunen som lyckat extra bra och se
1119 till att deras erfarenheter sprids och vidareutvecklas och resultaten lever kvar i kommunen.

1120 [5.22.2](#) att Centerpartiet verkar för att en jämlik skola definieras som att skolan fungerar jämlikt för
1121 alla elevgrupper och ger goda livsförutsättningar för alla, i kontrast till den skola som enbart
1122 styrs av centrala regler för reglernas skull.

1123 Yttrande Distrikt

1124 Distriktsstyrelsen är inte tillfreds med den första att-satsen, angående skolutvecklare, då vi menar att
1125 det inte är statens roll att bestämma vilka uppdrag kommunerna skall ge sina arbetstagare. Vi anser
1126 att det i sig är en bra idé men att det är upp till kommunerna själva att besluta ifall det är nödvändigt
1127 för just deras organisation.

1128 Den andra att-satsen anses vara för otydlig i sig själv för att kunna ta ett beslut om. En jämlik skola
1129 och vad det innebär är givetvis en viktig fråga för skolan och dess framtid men andemeningen med
1130 att-satsen är oklar.

1131 **Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:**

1132 Att motionen ska anses avslagen i sin helhet

1133 **Distriktsstämman beslutade enligt distriktsstyrelsens förslag att:**

1134 • Avslå motionen

1135